

Z odstavce „orientace pro dnešek“ u kritéria konvergence citují úryvek textu jako „ochutnávku“, která by mohla vést k důkladnému přečtení celého dokumentu: „Technický potenciál lidstva, založený na objevech přírodních věd, umožnil využití i zneužití přírodních zdrojů, jaké bylo dříve nepředstavitelné. Velký rozdíl mezi národy, co do jejich moci ekonomické, vědecké, technické, politické a vojenské, vedl k obrovské nerovnosti v podílu na využívání přírodních zdrojů. Vzrůstá citlivost na problémy ekologické a na problémy spravedlivého rozdělování, které odtud vyvstávají. Sílí vědomí nutnosti účinné iniciativy na ochranu přírody, která představuje společné dědictví celého lidstva, a na rovnoměrný podíl všech národů na tomto dědictví.“

Bible nenabízí bezprostřední a hotové odpovědi, které by tyto problémy vyřešily. Avšak její poselství o Bohu, Stvořiteli všeho a všech, o lidské odpovědnosti za stvoření, o důstojnosti každé lidské osoby, o zvláštní péči o chudé atd., připravuje křesťany k aktivní a plodné účasti na společném hledání, které si klade za cíl poskytnout vhodné řešení existujících problémů.“ (čl. 110)

Všeobecný závěr

Autoři dokumentu vnímají výsledek své práce realisticky: „Předcházející řádky jasně ukazují na jedné straně některé výrazné linie, na druhé straně ale také neúplnost, kterou se dokument Papežské biblické komise nutně vyznačuje, protože pojednat v něm o všem je nespelnitelný úkol.“ (čl. 159) Přesto by měl dokument vyvolat dialog o biblické morálce s věřícími jiných křesťanských vyznání i s věřícími jiných náboženství (zejména se Židy, našimi „staršími bratry“). Členové Papežské biblické komise jsou přesvědčeni, že jejich úvahy mohou pomoci pastýřům, pastoračním animátorům, katechetům, učitelům a samozřejmě křesťanským rodičům nalézt vhodné způsoby sdělování morální nauky církve (srov. čl. 161).

Poznámky:

- 1 Členové Papežské biblické komise připravovali text šest let, jak svědčí její bývalý člen HENRY WANSBROUGH, OSB, „The Bible and Morality: Biblical Roots of Christian Conduct“, in: *Scripture Bulletin*, sv. XXXIX, č. 2, 2009, s. 92.
- 2 Kromě recenze zmíněné v první poznámce lze doporučit: POPOVIČ, A. „Biblija i moral – prema dokumentu papinske biblijske komisije, in: *Bogoslovska smotra*, 79 (2009), s. 371–392; ARTUS, O. „Bible et Morale: le nouveau document de la Commission biblique pontificale“, in: *Cahier Évangile*, č. 149, 2009, s. 62.
- 3 Množné číslo „biblické teologie“ upozorňuje na několik výrazných teologických koncepcí v Písmu svatém, které nelze nivelizovat na jedinou biblickou teologii. Příkladem může být ve Starém zákoně takzvaná „deuteronomistická“ teologie, v Novém zákoně „pavlovská“ nebo „janovská“ teologie.

Abstrakt: **Bibel und Moral**

Der Aufsatz präsentiert das neueste Dokument der Päpstlichen Bibelkommission „Bibel und Moral“ (2008) mit dem Untertitel „Biblische Wurzeln des christlichen Handelns“. Der Autor weist auf die Struktur des Dokuments hin, er betont und zitiert einige beachtenswerte Passagen, zum Beispiel die progressive Interpretation des Dekalogs.

100. VÝROČÍ DEKRETU *QUAM SINGULARI*

Dne 8. 8. 1910 vydala Kongregace pro svátosti z podnětu papeže Pia X. dekret, který začíná slovy: *Quam singulari* Christus amore (S jakou zvláštní láskou miloval Kristus) a pojednává o časném a častém svatém přijímání dětí. Tento dekret vzbudil mezi jinými „eucharistickými“ dekrety a počiny tohoto papeže zvláštní ohlas v celém světě a neztratil svoji aktuálnost ani pro naši současnou pastoraci. Svědčí o tom např. dokument Triventské biskupské konference (tj. oblast severovýchodní Itálie) nazvaný „La prima comunione all'età dell'uso della ragione“ (vydán 1. 6. 2010).

Vydání dekretu *Quam singulari* bylo součástí snah papeže Pia X. o celkovou obnovu církve v Kristu ve všech oblastech jejího života. Dekret překvapil radikální změnou přístupu k dětem, kterým bylo dovoleno přijmout první svaté přijímání a svátost smíření již ve věku počátečního užívání rozumu, tj. asi v sedmi letech. Tehdejší praxe byla taková, že děti přijímaly svaté přijímání spolu s biřmováním ve 12–14 letech nebo i později, a to pod vlivem jansenismu z obavy před zneuctěním svátostí. Papež Pius X. se řídil vůlí Ježíše Krista, který miloval děti se zvláštní láskou a doporučoval učedníkům, aby nebránili dětem přicházet k němu (Mk 10,14). Papež se také odvolával na učení Tridentského sněmu, podle kterého je eucharistie „protijed proti každodenním chybám a lék, který nás před těžkými hříchy chrání“, a není tedy důvod, aby se odpíral dětem, zvláště když prvotní církev bez obav podávala zbylé částičky svátostných způsobů i nemluvňatům.

Aby mohly děti k přijímání eucharistie přistoupit, měly obdržet vhodnou přípravu, která se konala jednak v rodině, jednak ve farnosti. Měla být založena na znalosti pouze základních tajemství křesťanské víry, na schopnosti odlišovat dobro od zla a schopnosti rozlišovat eucharistický chléb od chleba obyčejného. První, kdo jsou za tuto výchovu zodpovědní, jsou rodiče. Své rozhodnutí měli konzultovat se zpovědníkem.

Dekret nebyl dlouhou dobu přeložen do národních jazyků a kněžím zůstal neznámý, i když je přímo v dekretu stanovena povinnost předčítat jej ve farnostech každoročně o Velikonocích. Teprve v roce 1928 zasáhl monsignor Dominik Jorio, tajemník Posvátné kongregace svátostí. Doplnil 2. vydání dekretu o jeho krátký výklad a nástin katechismu. Poté došlo k překladu tohoto dekretu i do českého jazyka. Italští biskupové se ve výše zmíněném dokumentu zabývají významem a aspekty křesťanské iniciace dětí v dnešní době a mj. zde jmenují aktuální výzvy dekretu *Quam singulari*:

- udržovat živou pečlivou pozornost vůči dětem a podporovat jejich křesťanskou výchovu od nejútlejšího věku;
- doprovázet děti k postupnému poznávání Ježíše Krista;
- přijímání dětí by mělo vycházet z jejich touhy a osobního přání. Proto je třeba oživat u nich radostnou zkušenost s křesťanským životem uvnitř našich křesťanských společenství;
- mít na paměti, že vrcholný moment setkání s Kristem se uskutečňuje ve svátostném setkání s Ježíšem v eucharistii, vrcholu a prameni křesťanského života.

Přivádět děti k eucharistii tedy znamená mnohem více než je připravovat na první svaté přijímání. Znamená to přivádět je ke křesťanskému životu v církvi, žít jejich křesťanský život postojí, které jsou vlastní liturgii a které jsou v eucharistickém slavení vyjádřené: bratrské a sesterské přijímání se navzájem; naslouchání Božímu slovu; vyznání víry; ochota vydat se pro druhé a z toho vyplývající ochota ke službě.